

Liite 1 Lausunto organisaatiomuutokseen

Lausunto on valmisteltu yhteisesti työllisyyspalvelujen, elinkeinopalvelujen, alueellisten palvelujen ja ruoka- ja puhtauspalveluiden kanssa.

Elinvoimajohtamisen ja elinkeinoiden kehittämisen sekä teknisten palvelujen johtamisen vahvistaminen

Esityksessä halutaan eriyttää teknisten palvelujen johtaminen elinvoimajohtamisesta ja elinkeinoiden kehittämisestä. Edellinen organisaatiomuutos valmisteltiin vuonna 2019 ja uusi, kahden toimialan organisaatio käynnistyi 1.1.2020. Edellisessä organisaatiouudistuksessa nähtiin tärkeäksi tuoda nämä elementit yhteen saman toimialan alle. Edellisen organisaatiouudistuksen lausuntovaiheessa myös tekninen lautakunta lausui, että yrityspalveluiden toiminta tukee maankäyttöprosessia. Nykyisen organisaatiomallin toteutusajaksi on varsin lyhyt aika sen toimivuuden tai toimimattomuuden arviointiin. Lisäksi nykyisen organisaatiouudistuksen tavoitteet ovat hyvin samansuuntaisia kuin edelliselläkin kerralla. Jatkuvien organisaatiomuutosten sijaan olisi tärkeää kehittää asioita hieman pidemmällä aikaperspektiivillä ja vaikutuksia huolellisesti arvioiden. Jatkuvat organisaatiouudistukset vaikuttavat henkilöstön työhyvinvointia heikentävästi. Onko mietitty muita vaihtoehtoja teknisten palveluiden johtamisen vahvistamiseksi kuin toimialojen eriyttämistä toisistaan?

Asiakaslähtöisyys sekä tehokas ja taloudellinen palvelujen järjestäminen

Keskeisenä tavoitteena nykyisessä organisaatiossa oli luoda yhden luukun palvelumalli yrityksille joka yhdistäisi sekä maankäyttöön liittyvät kysymykset että yrityspalvelut yrityksen näkökulmasta saumattomaksi kokonaisuudeksi. Työllisyyspalvelujen yhdyspinta maankäyttöön on vähäisempi, mutta työllisyys- ja yrityspalveluiden tiivis yhteenkytkeminen puolestaan on tärkeää ja sen merkitys tulee korostumaan entisestään tulevassa TE-palveluiden siirrossa kunnille. Mahdollisen tulevan uudistuksen myötä työllisyyspalvelujen rooli tulee olemaan yhä vahvemmin osaavan työvoiman saatavuuden kysymyksissä jotka luontevasti kuuluvat myös yritysten perustamiseen ja kasvuun liittyviin asioihin ja tätä kautta osaksi myös maankäytön ja yrityspalveluiden yhteisiä tavoitteita: yritysten toimintamahdollisuuksien tukemiseen.

Elinvoimalla tarkoitetaan monista asioista ja tekijöistä syntyvää kokonaisuutta, joka määrittelee kuinka houkutteleva ja vetovoimainen kunta tai kaupunki on. Esitetyllä ratkaisulla ollaan siirtämässä tähän kokonaisuuteen olennaisesti liittyvä maankäyttö toiseksi toimialaksi. Mikäli tähän päädytään, on ehdottoman tärkeää varmistaa toimialojen välinen sujuva yhteistyö ja yhteisten tavoitteiden määrittely.

Hallittavat ja selkeät johtamisen kokonaisuudet

Myös edellisen organisaatiouudistuksen tavoitteena oli luoda hallittavat ja selkeät johtamisen kokonaisuudet ja uudistuksen lopputuloksena päädyttiin kahden toimialan malliin.

Hyvinvointialueet käynnistyivät tämän vuoden alussa ja iso osa kaupungin aiemmin tuottamista palveluista ja henkilöstöstä siirtyi hyvinvointialueelle. Nyt toimialoja oltaisiin lisäämässä aiemmasta kahdesta toimialasta kolmeen. Toisaalta, asiat on jo nyt erotettu eri lautakuntien alle eli siitä näkökulmasta esitetty muutos tarkoittaisi sitä, että luottamushenkilöorganisaatio ja viranhaltijaorganisaatio tukisivat toinen toisiaan.

Palvelualueen sisällä osa yksiköistä arvioi, että nykyinen toimiala on liian suuri yhden ihmisen johdettavaksi jolloin kokonaisuuden pilkkominen kahdeksi toimialaksi voisi edistää kokonaisuuden johtamista.

Elinvoimalautakunnan alaisuuteen jäisi esitetyn mukaisesti työllisyys- ja kotoutumispalvelut, elinkeinopalvelut sekä alueelliset palvelut. Henkilöstöä tässä kokonaisuudessa on tällä hetkellä noin 58 htv:ta kun mukaan lasketaan myös valtiotaustainen työllisyyden kuntakokeilun henkilöstö. Mikäli TE-palveluiden siirto kuntiin toteutuu, on kokonaisuuden henkilöstömäärä vuoden 2025 alusta arviolta lähes 85 henkilöä. Hallinnon palveluja ei ole laskettu mukaan tähän. Yksiköiden välillä on kuitenkin isoja eroja henkilöstön määrässä. Jatkossa suurin kokonaisuus olisi työllisyys- ja kotoutumispalvelut.

Ruoka- ja puhtauspalveluiden sijoittuminen organisaatiossa

Ruoka- ja puhtauspalveluiden sijoittaminen nykyisessä muodossa elinvoimapaalvelujen alle tukisi paljon paremmin palvelualueiden ja yksiköiden välistä luontaista yhteistyötä. Elinvoimapaalvelut toimialalla on kaupunkiorganisaatiossa suurin osa niistä palveluista, joiden kanssa ruoka- ja puhtauspalvelut tekevät yhteistyötä, jos ei oteta lukuun sivistyspalveluja suurimpana asiakkaana ja sitä myöten yhteistyökumppanina. Nykyisistä elinvoimapaalvelujen alueeseen kuuluvista kokonaisuuksista eniten tehdään yhteistyötä työllisyyspalvelujen kanssa. Yhteistyöhön kuuluu osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen ruoka- ja puhtauspalveluihin. Ruoka- ja puhtauspalvelut on erittäin tärkeä työllisyyspalveluiden kumppani vaikeasti työllistyvien työllistäjänä. Alueellisten palvelujen kanssa yhteisenä tavoitteena on lähiruoan mahdollisuudet ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistäminen kylillä. Ruoka- ja puhtauspalveluiden toimintaan liittyy laaja yritys yhteistyö verkosto, niin ostojen kuin tuotekehitystyön saralla.

Ruoka- ja puhtauspalvelut liitetään usein teknisiin palveluihin, mutta Rovaniemen kaupungin organisaatorakenteessa on teknisistä palveluista siirtynyt vuosien varrella pois kaikki kunnossapito- ja huoltopalvelut, joiden kanssa käytännön arjessa ruoka- ja puhtauspalvelun henkilöstö on yhä jollain tasolla tekemisissä.

Tekniset palvelut käsittää nykyisessä kaupunkiorganisaatiossa kaavoituksen, paikkatieto- ja tonttipalvelut sekä yhdyskuntatekniikan. Näiden alojen kanssa ruoka- ja puhtauspalvelujen toiminnalla ei ole minkäänlaista arjen yhteyttä. Uuden esitetyn tekniset palvelut toimialan yksiköistä yhteistyötä tehdään vain ympäristöterveydenhuollon terveystarkastajien kanssa kentän arjen turvallisen sujumisen takaamiseksi. Mutta tosiasiaa ympäristöterveydenhuolto on ruoka- ja puhtauspalvelun toimintaa valvova viranomaistaho.

Ruoka- ja puhtauspalvelun näkökulmasta koko toimialan tähänastisen kehittämisen suunta on ollut hyvä, vaikka esitetyt ajatukset ja toimenpiteet ovat vaatineet jollain tasolla tekemiseen ajatusmallin laajentamista.

Elinvoimalautakunta esittää, että kaupunginhallitus huomioisi ruoka- ja puhtauspalveluiden kokonaisuuden säilyttämisen elinvoiman toimialalla.